

[Helge Larsen.]

ikke føles en sådan tvang. Det ærede medlem hr. Aage Fogh vil nærmere motivere dette.

Jeg vil tværtimod mene, at netop forliget mellem de 4 partier efterlever, hvad der kan betegnes som ånden i grundloven. Med den forholdstalsvalgmåde, vi har foreskrevet i grundloven, vil folketingets sammensætning være en tro afspejling af synspunkter i befolkningen, og da er det ganske klart, at intet parti og ingen partigruppe, som samarbejder i regering eller i opposition, har en sådan styrke, at man kan undlade at tage hensyn til andre opfattelser. Sådan er vilkårene. Man kan beklage dem, hvis man har lyst, men man kan ikke undlade at tage hensyn til den vælgertilkendegivelse, der ligger bagved. Karakteristisk var det vel også i denne forbindelse, at man ude i befolkningen var ved at synes, at det tog lovlig lang tid at nå frem til enighed mellem de 4 partier.

Jeg skal herefter gøre nogle bemærkninger om visse enkeltheder i forligskomplekset.

Mit parti opfatter det som det centrale, at der i indeværende år sikres et kasseoverskud på 500 mill. kr. Det var en forudsætning, der var opstillet, da lovforslaget om en almindelig omsætningsafgift blev fremsat, og jeg er glad for, at denne forudsætning har kunnet opretholdes og accepteres. At de 500 mill. kr. skal bindes i nationalbanken, så de drages ud af den forbrugskrævende omsætning, finder vi rigtig.

Det 500 mill. kr.s kasseoverskud opnås jo for det første ved, at det offentlige dæmper sin bygge- og anlægsvirksomhed, for det andet ved, at der holdes igen med nye udgifter, for det tredje ved, at der gennemføres besparelser og ikke gives almindelige skattelettelser i år, og for det fjerde ved, at der gennemføres omsætningsafgift og optages præmieobligationslån.

De lovforslag, som den højtærede finansminister har fremsat til gennemførelse

heraf, anbefaler jeg til vedtagelse såvel som lovforslaget om de forøgede børnetilskud.

Det har under alle forhandlingerne været en forudsætning for mit parti, at der blev givet compensation for omsætningsafgiften til familier med børn og til de socialt og økonomisk svageste stillede, så der ikke pålagdes dem øgede byrder, som kunne give omsætningsafgiften social slagside. Jeg anbefaler derfor også gerne den højtærede socialministers forslag til lov om en ekstra ydelse til invalide-, enke- og folkepensionister. Beløbene er større, end vi havde regnet med under forhandlingerne; men når de beløb, vi havde regnet med, ikke giver fuld dækning, er der fra mit partis side fuld tilslutning til, at de forhøjes, som det må skønnes rimeligt efter socialministerens beregning.

Den neddæmpning af det offentlige byggeri og dele af det private byggeri, som nu skal ske, vil være ubehagelig mange steder; men den vil betyde, at den for høje aktivitet i byggesektoren afdæmpes, så byggerytmen kan normaliseres og tendenser til lønglidning modvirkes. Det er beklageligt, at alt dette vil gå ud over byggeri til undervisningsformål og til sociale opgaver som sygehuse o. s. v., men nødvendigheden er over os.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at det var med store betænkeligheder, vi til sidst gik med til, at omsætningsafgiften placeredes i engrosledet. Jeg tror, at det både af hensyn til det indbyrdes konkurrenceforhold mellem købmænd og kædebutikker og af hensyn til omkostningsvirkningerne for en stor del af erhvervslivets produktion ville have været mere formålstjenligt at opkræve omsætningsafgiften i detailledet, dér hvor varen går ud til endeligt forbrug til den endelige pris. Jeg vil skønne, at man også derigennem bedre beskatter det store forbrug. Men stående over for muligheden af, at et forlig, der i øvrigt indeholdt så væsentlige og værdifulde ting, ikke skulle blive til noget, bøjede vi til sidst af og gik med til omsætningsafgiften i engrosledet. Intet